

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економіки підприємства та організації підприємницької діяльності
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 6.030504 «Економіка підприємства»
(шифр та найменування спеціальності)

на тему: «Удосконалення оплати та стимулювання праці
на підприємстві»
(назва теми)

Виконавець:

студентка факультету ФЕУП
Колібабчук Ольга Борисівна

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент
Грінченко Раїса Володимирівна

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. В сучасних умовах економічного розвитку України людина, працівник, стає визначальним фактором, рушійною силою будь-якої сфери економіки, як виробничої так і невиробничої. Без трудових ресурсів неможливе функціонування жодного підприємства, саме трудові ресурси один з основних чинників успішного функціонування підприємства. Рациональна організація оплати праці має визначний вплив на економічну ефективність підприємств та якість життя зайнятого населення. Матеріальне стимулювання здійснює величезний вплив на ставлення працівників до своєї роботи та їх зацікавленості в покращенні результатів праці. Тому виникає потреба в удосконаленні оплати праці та пошуку нових форм, систем оплати праці та шляхів стимулювання праці, що будуть спроможні задовольняти потреби працівників та власників підприємств.

Мета дослідження. Обґрунтувати теоретичні засади та розробити практичні рекомендації щодо удосконалення оплати та стимулювання праці на промислових підприємствах.

Завдання дослідження:

- дослідити теоретичні аспекти сутності поняття “заробітна плата”, її функцій та принципів;
- дослідити основні форми та системи оплати праці;
- розглянути процес управління фондом оплати праці;
- надати загальну характеристику діяльності ТОВ «Телекарт-Прилад»;
- визначити та проаналізувати основні техніко-економічні показники діяльності ТОВ «Телекарт-Прилад»;
- оцінити ефективність використання трудових ресурсів та фонду оплати праці ТОВ «Телекарт-Прилад»;
- виявити шляхи удосконалення оплати та стимулювання праці на підприємстві.

Об’єкт дослідження. Процеси удосконалення оплати та стимулювання праці на промислових підприємствах.

Предмет дослідження. Теоретичні та практичні аспекти удосконалення оплати та стимулювання праці на промислових підприємствах.

Методи дослідження. Використані традиційні способи та засоби економічного аналізу (табличного, порівняння, групування, графічний). Використані загальнонаукові методи: аналітичні, діалектичні та економіко-математичні методи пізнання економічних процесів і явищ, зокрема: аналіз, синтез, дедукція, індукція, методи економічного аналізу, статистичного аналізу, класифікації та порівняння.

Інформаційна база дослідження. Закони та нормативно-правові акти України, спеціальна література, включаючи наукові публікації та посібники відповідно до обраної теми, електронні ресурси мережі Інтернет, статистична та фінансова звітність, дані внутрішнього обліку ТОВ «Телекарт-Прилад»

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (72 найменування) та 4-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 77 сторінок. Основний зміст викладено на 70 сторінках. Робота містить 21 таблицю, 4 рисунка.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі *«Теоретичні основи оплати праці»* розглянуто сутність поняття “заробітна плата”, її функцій та принципів, досліджено основні форми і системи оплати праці, приділено увагу процесу управління фондом оплати праці

У другому розділі *«Аналіз показників діяльності ТОВ «Телекарт-Прилад»»* проаналізовано основні показники діяльності підприємства: розраховані основні техніко-економічні показники діяльності досліджуваного підприємства та акцентована увага на показниках, що характеризують ефективність використання трудових ресурсів та фонду оплати праці.

У третьому розділі *«Шляхи удосконалення оплати та стимулювання праці на ТОВ «Телекарт-Прилад»»* запропоновано три заходи щодо удосконалення оплати та стимулювання праці на підприємстві: впровадження системи преміювання Скенлона, системи конкурсів та додаткової премії працівникам відділу маркетингу та збуту за підсумками року.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Проаналізувавши наукові підходи щодо дефініції поняття «заробітна плата», виявлено її сутнісні характеристики. Визначено основні функції та принципи, яким підпорядковується заробітна плата.
2. Узагальнено системи оплати праці на підставі їх форм. Можна стверджувати, що найбільш розповсюдженими є погодинна та відрядна системи, у закордонному досвіді більш поширені комісійна та комбінована системи. Здійснено опис форм згаданих систем та визначено їх переваги та недоліки впровадження в залежності від особливостей організації праці на підприємстві.
3. Розглянуто підходи науковців до тлумачення поняття «фонд оплати праці». Визначено теоретичні аспекти процесу управління фондом оплати праці.
4. Охарактеризовано особливості діяльності ТОВ «Телекарт-Прилад». Підприємство є успішною динамічною компанією з широким спектром надання послуг та асортиментом продукції. ТОВ «Телекарт-Прилад» є одним з провідних в галузі приладобудування. Продукція підприємства експортується до багатьох країн світу, зокрема, до Білорусії, Молдови, Азербайджану тощо.
5. Визначено та проаналізовано основні техніко-економічні показники діяльності ТОВ «Телекарт-Прилад». У результаті порівняння

техніко-економічних показників діяльності виявлено, що дохід від реалізації продукції за аналізовані роки зріс на 246,5%. Чистий прибуток у 2018 році склав 9096 тис. грн., що на 228,38% більше ніж у 2015 році. Спостерігається високий рівень зношуваності основних засобів підприємства. Більшість показників ефективності використання оборотних коштів має позитивну динаміку. Витрати на 1 грн. реалізованої продукції з кожним роком зростають, а питома вага матеріальних витрат в загальному обсязі операційних витрат зростала досить швидким темпом та становить найбільшу частку порівняно з іншими витратами. За чотири проаналізовані роки підприємство характеризується недостатнім рівнем фінансової стійкості, що потребує уваги керівництва. Загалом за більшістю показників рентабельності спостерігається позитивна динаміка.

6. В кваліфікаційній роботі оцінено ефективність використання трудових ресурсів та фонду оплати праці. Розглянуто структуру працівників ТОВ «Телекарт-Прилад», визначено, що протягом чотирьох років чисельність працівників мала тенденцію до збільшення, при цьому зростала питома вага робітників у загальній чисельності працюючих. Це позитивно вплинуло на продуктивність праці. Здійснено факторний аналіз фонду оплати праці та продуктивності праці. Середньорічний виробіток на одного працюючого у 2018 році порівняно з 2015 роком зріс на 444,93 тис. грн. За 2015-2018рр. фонд оплати праці працівників зріс на 276,63% - з 6229 тис. грн до 23460 тис. грн. Структура фонду оплати праці протягом чотирьох років залишалась майже незмінною. Оцінка ефективності показників використання фонду оплати праці виявила негативну тенденцію за всіма показниками, але, слід зазначити, що в 2018 році порівняно з 2017 роком спостерігаються й позитивні зміни.

7. Визначено шляхи удосконалення оплати праці та здійснено розрахунок їх ефективності. Запропоновано три заходи щодо удосконалення оплати та стимулювання праці та ТОВ «Телекарт-Прилад»:

- 1) впровадження системи преміювання Скенлона;
- 2) впровадження системи конкурсів для працівників;
- 3) впровадження додаткової премії працівникам відділу маркетингу та збуту за підсумками року.

Загальним результатом впровадження заходів стане збільшення прибутку від реалізації на 1139 тис. грн. Питома вага фонду оплати праці в чистому доході від реалізації продукції знизилась на 0,63 відсоткові пункти. Також слід звернути увагу, що в результаті впровадження проекту, на 1 грн. фонду оплати праці приходиться 7,43 грн. чистого доходу від реалізації продукції та 0,52 грн. прибутку від реалізації, що у відносному значенні становить 4,65% та 3,92% приросту відповідно.

Запропоновані заходи сприяють зростанню продуктивності праці на підприємстві, збільшенню прибутку від реалізації, підвищенню лояльності працівників до підприємства, покращенню морально-психологічного клімату в колективі тощо.

АНОТАЦІЯ

Колібабчук О.Б. «Удосконалення оплати та стимулювання праці на підприємстві»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності «6.030504 «Економіка підприємства»»

(шифр та назва спеціальності)

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2019.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти, що стосуються оплати праці, досліджено сутність поняття “заробітна плата”, її функції та принципи, основні форми і системи оплати праці, розглянуто процес управління фондом оплати праці

Проаналізовано основні показники діяльності підприємства: розраховані основні техніко-економічні показники діяльності та акцентована увага на дослідженні показників ефективності використання трудових ресурсів та фонду оплати праці

Запропоновано три заходи щодо удосконалення оплати та стимулювання праці на підприємстві: впровадження системи преміювання Скенлона, системи конкурсів та додаткової премії працівникам відділу маркетингу та збуту за підсумками року.

Ключові слова: оплата праці, стимулювання праці, заробітна плата, удосконалення, фонд оплати праці

ANNOTATION

Kolibabchuk O. «Improvement of payment and stimulation of labor at the enterprise»

Qualifying work on obtaining a bachelor's degree in the specialty

«6.030504 «Economics of the enterprise»»

(code and name of the specialty)

Odessa National Economics University.– Odessa, 20__.

This work is dealt with theoretical aspects, which are related to wages. There are investigated the meaning of wage, its functions, principles, general forms and labour payment systems. The running process of wage fund is considered.

Main operating rates have been analysed: process performance metrics are calculated; it was focused on labour force performance indicators and wage fund.

It is suggested three ways of payment improvement and labour stimulating at enterprise: award schemes implementation by Scanlon, systems of competition and added bonuses for workers of marketing and sales departments at the end of the year.

Keywords: wage, labour stimulating , salary, improving, wage fund